

Institute for Research
& Planning in Higher Education

Higher Education Letter

Print ISSN: 2008-4617

National Organization
for Educational Testing

Visualizing the Emerging Studies and Scientific Mapping of Research Related to the Adaptation of Higher Education and Industry4.0

Mosayeb Bameri¹, Ghasem Salimi²

1. Doctoral student of Shiraz University. Shiraz, Iran. Email: bluch.1396@gmail.com.

2. Faculty member of Shiraz University, Shiraz, Iran;(corresponding author), Email: Salimi@shirazu.ac.ir

---

Article Info

ABSTRACT

Article Type:

Research Article

Received

Received in revised form

Accepted

Published online

Objective: The field of higher education and industry 4.0 is one of the key areas of development in the world that has been less addressed in the field of Scientometrics. Therefore, this research aims to draw a scientific mapping of the field of higher education and industry 4.0, analyzing the synonymy of words indexed based on documents. It has been formed in the citation profile of the web of science-selected countries from the years 2011 to 2022.

Methods: This research is descriptive and has been carried out using the scientometric technique and the technique of vocabulary homogeneity analysis. In this study, 14,780 article titles were reviewed from the Web of Science database. The data collection tool is the search system of the Web of Science database. Data analysis was done with the web-science results analysis system and site pace software.

Results: Most of the productions in this area belong to Italy and are in English. Internet of things, cyber security, big data, education 4.0, quality 4.0, cloud space, and augmented reality are some of the most used terms and hot topics in this field.

Conclusion: The growing trend in this field has led to the introduction of different subject areas in the field of higher education and Industry 4.0. Considering the high frequency of digitization in this field, we can understand the importance of digital and the Internet of Things; Because many skills can be improved by using the Internet. This study can help higher education researchers in finding emerging research areas of the relationship between higher education and industry 4. At the end this study, it showed what are the main components of the 4th industrial revolution and how universities and higher education centers can invest in developing students' competencies and creating skills.

Keywords: higher education, industry 4.0, scientometrics, site space, systematic review

---

Cite this article: Mosayeb Bameri, Ghasem Salimi. (2024). Visualizing the emerging studies and scientific mapping of research related to the adaptation of higher education and industry4.0. *Higher Education Letter*, 17 (67):140-164 pages. DOI:10.22034/hel.2024.559981.1825

© The Author(s).

Publisher: Institute for Research & Planning in Higher Education & National Organization of Educational Testing

---

نامه آموزش عالی

شماره: ۴۶۱۷-۰۰۰۸

سازمان آموزش عالی

تصویرسازی مطالعات نوظهور و ترسیم نقشه علمی پژوهش‌های مرتبط با انتساب آموزش عالی و

صنعت نسل چهارم

مصطفی بامری^۱، قاسم سلیمی^۲

۱. دانشجوی دکتری دانشگاه شیراز، شیراز، ایران. رایانمه: bluch.1396@gmail.com

۲. عضو هیئت علمی دانشگاه شیراز، شیراز، ایران؛ (نویسنده مسئول)، رایانمه: Salimi@shirazu.ac.ir

اطلاعات مقاله

چکیده

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی

هدف: حوزه‌ی آموزش عالی و صنعت نسل چهارم به عنوان یکی از حوزه‌های شاخص توسعه در جهان که در حوزه‌ی علم سنجی کمتر به آن پرداخته شده است، از این‌رو، این پژوهش باهدف ترسیم نقشه‌ی حوزه‌ی آموزش عالی و صنعت نسل چهارم تحلیل همایندی واژگان که بر اساس مدارک نمایه شده در نمایه استادی وب‌آوساینس در کشورهای منتخب در طی سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۲ شکل گرفته است.

روش پژوهش: این پژوهش از نوع توصیفی و با استفاده از تکنیک علم سنجی و فن تحلیل همایندی واژگان انجام گردیده است. در این مطالعه، ۱۴۷۸۰ عنوان مقاله از پایگاه وب‌آوساینسبرسی شدند. ابزار گردآوری داده‌ها سیستم جستجوی پایگاه وب‌آوساینس است. تحلیل داده‌ها با سیستم تحلیل نتایج وب‌آوساینس و نرم‌افزار سایت‌اسپیس انجام شد.

یافته‌ها: بیشتر تولیدات این حوزه متعلق به کشور ایتالیا و به زبان انگلیسی هستند. اینترنت اشیاء، امنیت سایبری، داده‌های بزرگ، آموزش، کیفیت، فضای ابری و واقعیت افزوده از واژگان پرکاربرد و مباحث موضوعی داغ این حوزه هستند.

نتیجه‌گیری: روند رو به رشد این حوزه باعث گردیده است که حوزه‌های موضوعی متفاوت در زمینه‌ی آموزش عالی و صنعت نسل چهارم وارد شوند. با توجه به پرسامد بودن دیجیتالی شدن در این حوزه، می‌توان به اهمیت دیجیتال و اینترنت اشیاء پی برد؛ زیرا با استفاده از اینترنت می‌توان بسیاری مهارت‌ها را ارتقا داد. این مطالعه می‌تواند به پژوهشگران آموزش عالی دریافت حوزه‌های نوظهور پژوهشی رابطه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم کمک نماید. در پایان این مطالعه نشان داد که مؤلفه‌های اصلی انقلاب صنعتی نسل چهارم کدامند و دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی چگونه می‌توانند در توسعه شایستگی‌ها و ایجاد مهارت‌ها در دانشجویان سرمایه‌گذاری نمایند.

کلیدواژه‌ها: آموزش عالی، صنعت نسل چهارم، علم سنجی، سایت‌اسپیس، مرور نظام مند.

استناد: بامری، مصطفی؛ سلیمی، قاسم (۱۴۰۳). تصویرسازی مطالعات نوظهور و ترسیم نقشه علمی پژوهش‌های مرتبط با انتساب آموزش عالی و صنعت نسل چهارم. نامه آموزش عالی، ۱۷، ۱۶۴-۱۶۰ صفحه.

DOI: 10.22034/hel.2024.559981.1825

ناشر: مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی و سازمان سنجش آموزش کشور حقوق مؤلف © نویسنگان.

مقدمه

مسیر یافتن مبدأ و منشأ افکار، دیرینه، نگاهها و یافته های علمی و فهم روابط میان آنها در حوزه های مطالعاتی و دستیابی به فهم جدید و مصورسازی مطالعات نو ظهور همواره برای پژوهشگران جذاب بوده و خواهد بود. با استفاده از تحلیل هم استنادی می توان روابط بین عناصر اصلی، مفاهیم و خوش های اصلی در یک حوزه خاص را شناسایی نمود و تعییر آنها در طول زمان را مورد بررسی قرار داد و درک و بینش مناسبی از حوزه موردنی بررسی به دست آورد؛ از این طریق می توان ساختار علمی و فکری دانش در آن حوزه را ترسیم نمود. آموزش عالی یک حوزه تخصصی است که بازنمایی از ساختار درون عنصر های شناخته شده آن نظیر نویسندها، مؤسسات، متون علمی و نظایر آن دارای اهمیت است. اگر این بازنمایی مفهومی به پژوهش های مرتبط با انطباق آموزش عالی و صنعت نسل چهارم پرداخته باشد، یکی از موضوعات داغ و در عین حال کاربردی سال های اخیر است. نقش دانشگاهها در اقتصاد دانش بنیان همواره موردنی بررسی شده است (ویربا^۱، ۲۰۲۱؛ بانو و تیلور^۲، ۲۰۱۵؛ سالم^۳، ۲۰۱۴).

مطالعات نیز نشان داده اند که سرمایه گذاری در آموزش عالی، ثروت آفرین است (موکرجی و سرکار^۴، ۲۰۲۱). بر این اساس ارتباط دانشگاه و صنعت یکی از مهم ترین موضوعاتی است که پرداختن به آن تضمین کننده توسعه پایدار و دانش بنیان است. بررسی پیشینه موضوع درباره سازو کارهای تعامل دانشگاه و صنعت نشان می دهد که این سازو کارها شامل سیاست بازنگری و تحول در محظوظ و سازو کارهای آموزشی متناسب با نیاز های صنعت و سیاست انعقاد قراردادهای مشترک بین دانشگاه و صنعت می باشد.

شایان ذکر است این سازو کارها، ضمن ایفای نقش مکمل برای یکدیگر، از به هم وابستگی ویژه ای برخوردارند (میرشکاری، حجازی، موحد محمدی و سید محمود، ۱۳۹۵). در راستای این تعاملات انواع تعییرات از جمله، افزایش ظرفیت تجاری سازی پژوهش ها، مدیریت ثبت اختراقات، سیاست توسعه شرکت های زایشی و نوپای کسب و کار توسط اساتید و فارغ التحصیلان و مراکز رشد توسط دانشگاهها ایجاد شده است (بلگرینی و جانسون شیهان^۵، ۲۰۲۱). افزون بر آن می توان به ایجاد دفاتر انتقال فناوری و ارتباط آن با مدیریت دانشگاه، همچنین توجه به موضوع ساختار تشییقی دانشگاه برای تسهیل تعامل با صنعت اشاره نمود(کائو، ژائو و چن^۶، ۲۰۰۹). درواقع برقراری ارتباط مؤثر دانشگاه و صنعت، تعاملات و فعالیت های مشترک میان این دو نهاد را بهبود بخشیده که این امر منجر به افزایش شناخت دانشگاه از نیاز های صنعت خواهد شد. از این طریق، کیفیت و تناسب دوره های آموزشی آکادمیک در دانشگاه با نیاز های علمی و عملی دانشجویان افزایش یافته و بستر های نوآوری و پیشرفت در سازمان ها و جامعه ارتقا می یابد. پس با توجه به این موضوع که دانشگاه و صنعت از جمله سرنوشت ساز ترین نهادهای اجتماعی هر جامعه بدویژه پس از انقلاب صنعتی به شمار می روند و دستیابی به توسعه بدون برقراری ارتباط مؤثر بین این دو نهاد امکان پذیر نخواهد بود (فائض و شهابی، ۱۳۸۹)؛ در حال حاضر مؤسسات آموزش عالی با چالش هایی در اجرای اهداف توسعه پایدار برای پاسخگویی به الزامات صنعتی سازی و نوسازی جامعه و همچنین یکپارچگی بین المللی مواجه هستند. بنابراین برای مقابله با این چالش ها، سیستم های آموزش عالی در پرتو انقلاب صنعتی چهارم، نیاز به اتخاذ یک تعییر مناسب در مورد آموزش و اعمال رویکرد جدید به خدمات آموزشی برای انطباق مؤثر با انقلاب صنعتی چهارم دارد (هوو و فوگراسی^۷، ۲۰۱۹). شواب (۲۰۱۷) توضیح داده است، انفحار انقلاب صنعتی چهارم با اختراع ابر رایانه ها، ربات های هوشمند، وسائل نقلیه بدون راننده، تحول ژنتیک، واقعیت مجازی، واقعیت افزوده و فناوری نورونی^۸ ایجاد شده است. تمامی حوزه های نیز به طور مستقیم و غیر مستقیم به طور مداوم توسط این پیشرفت های فناوری تحت تأثیرات مثبت و منفی قرار می گیرند (عیسی، ۱۳۹۹). علاوه بر این مشخص نبودن جهت گیری مطالعاتی و زمینه فکری در این حوزه از جمله بازیابی تصویر، مشخص نبودن نویسندها، مؤسسات، کشورها، و مجلات برتر، این حوزه لزوم بررسی و مطالعه و ترسیم نقشه علمی حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم را به جهت شناخت هر چه بتر این حوزه و شناخت نقاط فعال (مباحث موضوعی داغ) را ضروری می کند.

-
1. Wirba
  2. Bano & Taylor
  3. Salem
  4. Mukherjee & Sarkar
  5. Pellegrini & Johnson-Sheehan
  6. Cao, Zhao, & Chen
  7. Huu, & Fogarassy
  8. Neuronal technology

بنابراین مطالعه حاضر می‌تواند در شناسایی برترین مؤلفه‌های علمی حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم (نویسندها، مؤسسات، مجلات و ...) روابط میان عناصر آن، تغییرات ایجادشده در این حوزه، و شکاف‌های موجود مؤثر باشد. همچنین نتایج حاصل از این پژوهش ضمن اینکه معرف وضعیت فعالیت‌های علمی-پژوهشی حوزه موردنظری است، می‌تواند سازوکاری مفید و کارآمد برای توسعه پژوهش‌های علمی و برنامه‌ریزی و شناسایی موضوعات پژوهشی برای آینده باشد.

سوالات پژوهش

۱. پرکارترین نویسندها، مؤسسات، مجلات و کشورها در انتشار مقالات حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم در بازه ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۲ کدامند؟

۲. روند انتشار مقالات حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم در بازه زمانی ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۲ بر اساس مقالات نمایه شده در پایگاه وب‌اواسینس^۱ به چه صورت است؟

۳. موضوعات پژوهشی عمدۀ در حوزه آموزش عالی و صنعت در بازه زمانی ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۲ کدامند؟

۴. در بازه زمانی ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۲ مهم‌ترین جبهه‌های پژوهشی حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم کدامند؟

۵. نویسنده‌اند که در تشکیل پایگاه‌های فکری حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم در بازه زمانی ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۲ نقش داشته‌اند، کدامند؟

روش پژوهش

متن اصلی پژوهش از نظر هدف کاربردی، ازنظر روشناسی پیمایشی-تحلیلی با رویکرد علم‌سنجمی است. این پژوهش، ابتدا به تحلیل کمی مقالات نمایه شده حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم نمایه شده در پایگاه وب اواسینس در بازه زمانی ۲۰۱۱ الی ۲۰۲۲ پرداخته و سپس با استفاده از فنون تحلیل شبکه‌های اجتماعی، به ترسیم نقشه علمی پژوهش‌های این حوزه می‌پردازد تا اهداف از پیش تعیین روند انتشاراتی، شناخت عمیق ساختار و حوزه‌های پژوهشی در این حوزه برای دانشگاه‌های و صنعتگران محقق شود. فرایند اجرای پژوهش با گردآوری آثار مربوط به حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم در پایگاه وب‌اواسینس آغاز شد. پایگاه‌های مشهوری مانند الزویر^۲، سایتی پرس^۳، امرالد^۴، وایلی^۵، ام.دی.پی^۶، لاس پرس^۷، تیلور و فرانسیس^۸، اسپرینگر^۹، پابلیش ال تی دی^{۱۰} و ... وجود دارند که مقالات حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم را پوشش می‌دهند. با این حال، پایگاه به دلیل آن که یکی از جامع‌ترین پایگاه‌های پوشش‌دهنده انتشارات دانشگاهی محسوب شده و مجلات مشهور و بانفوذ پایگاه‌های ذکر شده را در بر می‌گیرد، برای گردآوری داده‌های پژوهش حاضر انتخاب گردید. گردآوری در تاریخ ۱۴۰۱/۱۴۰۱ با اجرای یک جستجوی جامع در تمام پایگاه نمایه استنادی وب‌اواسینس انجام گرفت. عبارت جستجو به گونه‌ای فرمول‌بندی شد که تنها مقاله‌های منتشرشده به زبان انگلیسی در بازه زمانی ۲۰۱۱ الی ۲۰۲۲ وارد پیکره داده‌ها شوند و کلیه مقالات حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم در ۱۲ سال اخیر که به زبان انگلیسی منتشر شده‌اند و توصیف روند انتشاراتی و

1. Web of Science

2. Elsevier

3. Scitepress

4. Emerald Group Publishing

5. Wiley

6. Mdpi

7. Ios Press

8. Taylor & Francis

9. Springer Nature

10. IOP Publishing Ltd

ترسیم نقشه علمی آن‌ها، می‌تواند بازنمود خوبی از پژوهش‌های حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم باشد. عبارت جستجو که در بخش جستجوی پیشرفته پایگاه وب‌اواسینس وارد شد، به صورت زیر بود^۱:

industry4.0 OR "industry 4.0" OR I4.0 "I 4.0" OR "fourth industr* revolution 4.0" OR "industr* revolution 4.0" OR "industr* 4.0 Revolution" (All Fields) and higher education OR "higher education" OR "Higher education" OR "Higher Education" OR University OR university OR education4.0 OR "education 4.0" OR skill4.0 OR "skill 4.0" (All Fields) and English (Languages) تیجه جستجوی فوق به بازیابی ۱۴۷۸۰ رکورد منجر شد که برای هر مقاله، اطلاعاتی مانند عنوان، نویسنده‌گان، چکیده و ارجاعات ارائه می‌کند. در مرحله بعدی، برای پاسخگویی به سوالات اول و دوم پژوهش، با استفاده از بخش "تجزیه و تحلیل نتایج"^۲ پایگاه وب‌اواسینس به تحلیل کمی داده‌ها پرداخته می‌شود. برای پاسخگویی به سوالات سوم تا پنجم پژوهش، از فنون مختلف تحلیل شبکه‌های اجتماعی استفاده است: سوال سوم) تحلیل هم استنادی^۳: مقالات برای شناسایی موضوعات پژوهشی عمدۀ حوزه: مقالاتی که بیشتر با یکدیگر هم استناد واقع می‌شوند به شکل‌گیری خوش‌های منجر می‌شوند. موضوع هر خوشه را می‌توان به عنوان یکی از موضوعات پژوهشی عمدۀ حوزه قلمداد کرد، سوال چهارم) تحلیل هم رخدادی و از گان برای شناسایی جبهه‌های پژوهشی حوزه: هر چقدر کلیدواژه‌های موضوعی بیشتر در کنار یکدیگر واقع شوند خوش‌هایی را تشکیل می‌دهند که هر کدام از آن‌ها ساختار شناختی در نظر گرفته می‌شود. یکی از نتایج این تحلیل، شناسایی کلیدواژه‌هایی است که در دوره‌های زمانی مختلف رواج بیشتری داشته‌اند. کلیدواژه‌هایی که در سال‌های اخیر رواج بیشتری داشته‌اند، به عنوان جبهه‌های پژوهشی حوزه قلمداد می‌شوند. سوال ششم) تحلیل هم استنادی نویسنده‌گان برای شناسایی نویسنده‌گان پایه‌گذار فکری حوزه: نویسنده‌گانی که بیشتر با یکدیگر هم استناد واقع می‌شوند به شکل‌گیری خوش‌هایی منجر می‌شوند. هر یک از این خوشه‌ها یک تخصص در نظر گرفته شده و نویسنده‌گان حاضر در هر خوشه، پایه‌گذاران فکری آن تخصص موضوعی محسوب می‌شوند (نعمتی و همکاران، ۱۳۹۸).

تحلیل‌های پیش‌گفته با استفاده از یک بسته نرم‌افزاری به نام سایت‌اسپیس^۴ که توسط چانومی چن (۲۰۰۴) توسعه یافته است، انجام شد. ورژن 6.1.R2.2022 این نرم‌افزار برای تحلیل مقالات پیکره استفاده شد. گفتگی است فنون و نرم‌افزارهای مختلفی برای ترسیم نقشه‌های علمی به وجود آمده‌اند، لذا با توجه به قابلیت‌های مختلف نرم‌افزار سایت‌اسپیس مانند پیش‌پردازش، نمونه‌گیری، نمایش شبکه‌ای، امکان اجرای انواع تحلیل‌های هم استنادی و هم نویسنده‌گی، سنجه‌های تشابه متنوع، امکانات و از گانی، قابلیت‌های تحلیل زمانی و جغرافیایی (چن، ۲۰۰۶، ۲۰۰۹)، نرم‌افزار مذکور به عنوان ابزار اصلی این پژوهش انتخاب شد.

این نرم‌افزار برای ترسیم نقشه‌های علمی در حوزه‌های موضوعی گوناگون مورد استفاده قرار گرفته است، از آن جمله می‌توان به تصویرسازی شبکه همتالیفی در تحقیقات برنامه درسی پنهان (لیلا خلیلی، مرضیه دهقانی، ۱۴۰۰)، تحلیل علم‌ستجی و دیداری سازی برondad علمی فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی (علی‌اکبر خاصه، حیدر مختاری و نرگس آقایی، ۱۴۰۰)، تصویرسازی پژوهش‌های نانو فناوری (حسن‌زاده و خدادوست، ۱۳۹۱)، ترسیم شبکه هم تالیفی پژوهشگران حوزه کتابداری (بروانه ابوطالبی و محمدحسین بیگلو، ۱۳۹۵)، بررسی و آنالیز هم استنادی رابطه انسان و محیط در حوزه ژئومورفوژوژی (محمد راهدان مفرد، محمدحسین رامشت و امیر صفاری، ۱۳۹۸)، ترسیم علمی مقالات نمایه شده در حوزه کودکان استثنایی (شهروز نعمتی و هاشم عطا پور، ۱۳۹۸)، ترسیم و تحلیل شبکه‌های همتالیفی و موضوعی تولیدات علمی دانشگاه علوم پزشکی کردستان (معصومه انصاری، مصطفی کریمی و مهرداد خالدیان، ۱۳۹۷)، تحلیل همتالیفی و شاخص‌های شبکه‌ی اجتماعی پژوهش‌های حوزه‌ی پژوهشی: مطالعه‌ی موردی (الله مظاہری، احمد پایی، فیروزه زارع فراشبندی، احسان گرابی، ۱۳۹۵)، سلول‌های بنیادی (زهرا قاسمی آق‌بلاغی، فریدون آزاده، فاطمه شیخ شعاعی، ۱۳۹۷)، شبکه هم نویسنده‌گی مقالات منتشر شده در فصلنامه روانشناسی افراد استثنایی دانشگاه علامه

^۱. به کارگیری علامت ستاره در انتهای برخی از کلمات موجود در فرمول جستجو، به این دلیل است که پایگاه داده بتواند اشکال جمع آن‌ها را نیز بازیابی کند (نعمتی و عطاپور، ۱۳۹۸)

2. Analyze Results

^۲. اگر دو آیتم برای مثال مقالات، نویسنده‌گان، یا مجلات در یک اثر سوم به طور هم‌زمان مورد استناد قرار می‌گیرند، آن دو آیتم هم استنادند (Small 1973) بر این اساس، هم استنادی به سه نوع هم استنادی مقاله، نویسنده و مجله تقسیم می‌شود که در این پژوهش هم استنادی مقاله و هم استنادی نویسنده مدنظر است.

^۳. یک برنامه تحت نظارت جوا برای تجسم و تحلیل روند و الگوهای موجود در ادبیات علمی و ابزاری برای تجسم دامنه دانش است. کار آن تمرکز بر یافتن نکات مهم در توسعه یک حوزه یا یک زمینه، به ویژه نقاط عطف روشنگرانه و نقاط محوری است (چن و همکاران، ۲۰۰۹).

طباطبائی و فصلنامه کودکان استثنایی پژوهشکده استثنایی (فریده عصاره و کبرا بابائی، ۱۳۹۳) اشاره کرد. ۱۴۷۸۰ مقاله بازیابی شده بهصورت بسته‌های ۵۰۰ تایی در فرمت متی ساده^۱ ذخیره گردیده و سپس همه آن‌ها بهطور یکجا در نرمافزار بارگذاری شدند. نقشه‌های ترسیم شده بهگونه‌ای هستند که کل دوره ۱۲ ساله را در یک قاب و بهصورت شبکه ادغام شده نمایش می‌دهند، بهطوری که پیوند‌های هر دوره بارگذار خاصی مشخص می‌شود. همچنین برای گویا بودن نقشه‌ها، ۵۰ مقاله برتر هر دوره زمانی برای تحلیل‌ها و مصورسازی مورداستفاده قرار گرفت. اساس مصورسازی در نرمافزار سایت‌اسپیس بر تحلیل شبکه‌های اجتماعی شامل شبکه‌های اجتماعی نویسندها، مقالات، مجلات، مؤسسات و دانشگاه‌ها و کشورها استوار است، بنابراین در هر نوع تحلیل شبکه و مصورسازی با استفاده از این نرمافزار، سنجه‌های مختلف ساختاری، زمانی و شبکه‌ای برای آن محاسبه خواهند شد که در تفسیر شبکه سودمند هستند (زوارقی، ۱۳۹۶). در این قسمت به شاخص‌های تفکیک‌پذیری شبکه^۲ و سنجه سیلهوئت^۳ (ساختاری)، شکوفایی^۴ و مرکزیت بینایینی^۵ (شبکه‌ای) که در این پژوهش استفاده قرار می‌گیرند، اشاره‌ای کوتاه می‌شود:

شاخص تفکیک‌پذیری شبکه: این شاخص در نرمافزار سایت‌اسپیس ثابت می‌کند که شبکه تا چه حد می‌تواند به خوشه‌های مجزا تفکیک شود و دامنه‌ی آن عددی بین ۰ تا ۱ است. هرچه عدد به ۱ نزدیک‌تر شود شبکه ساختاری‌افته‌تر و هر چه به صفر نزدیک شود تفکیک شبکه بدون مرز است. این شاخص روند پویایی یک حوزه یا رشته‌ی موضوعی را موردنبررسی قرار می‌دهد و روند را در دوره‌های زمانی قابل تحلیل می‌سازد (عصاره و همکاران، ۱۳۹۳).

شاخص سیلهوئت^۶: میزان قطعیت در ماهیت یک خوشه را تعیین می‌کند. ارزشی بین ۱ و -۱ دارد. ارزش سیلهوئت با اندازه‌ی خوشه ارتباطی معکوس دارد. یعنی هر چه خوشه بزرگ‌تر باشد گوناگونی ساختارش بیشتر و تعیین ماهیت سخت‌تر خواهد شد. (قاسمی، آزاده و شیخ شعاعی، ۱۳۹۷). خوشه‌هایی که شاخص سیلهوئت بیشتری دارند، از اعضای همگن‌تری برخوردار بوده و اعضای آن با سایر خوشه‌ها شباهت کمتری دارند.

اگر شاخص سیلهوئت خوشه‌ای کمتر از ۰/۶ باشد، با قطعیت کمتری در مورد مجزا بودن آن خوشه باید اظهارنظر کرد (زوارقی، ۱۳۹۶).

شکوفایی^۷: نرخ شکوفایی یا رکود یک منبع علمی را مبتنی بر ارجاعاتی که به آن منبع در طول زمان داده می‌شود محاسبه می‌نمایند. ارزش هر شکوفایی نرمال شده و عددی بین ۰ تا ۱ را به خود اختصاص داده است. با این اعتبار، شکوفایی بالارزش ۱ به معنای بالاترین حالت ممکن و صفر به معنای پایین سطح ممکن برای شکوفایی یک منبع است. نرخ شکوفایی استنادی نشانگر مدارکی است که موجب تحول یک حوزه شده‌اند و یا در یک دوره زمانی موردنوجه بیشتری قرار گرفته‌اند، با مقدار بالای سیگما موردنسبتی قرار می‌گیرد (روشنی، صوفی، قاضی نوری و امیری، ۱۳۹۷).

مرکزیت بینایینی: بینایینی یک معیار مرکزیت برای رأس‌های در درون یک گراف است. مرکزیت بینایینی تعداد بارهای یک گره به عنوان پل در طول کوتاهترین مسیر بین دو گره دیگر عمل می‌کند، تعریف می‌شود. این شاخص بر مبنای اثر فریمن (۱۹۷۷) است و به درجه‌ای اشاره دارد که یک گره در کوتاهترین مسیر بین سایر گره‌ها قرار گرفته و درنتیجه از پتانسیل کنترل ارتباطات برخوردار است. امتیازهای مرکزیت در سایت‌اسپیس بین صفر و یک نرمال‌سازی می‌شوند و یک گره با امتیاز مرکزیت بینایینی بالا (معمولًا بیشتر از ۰/۱)، گرهی است که دو یا چند گروه بزرگ از گره‌ها را در شبکه به هم متصل می‌کند، چنین گره‌هایی بارگذار ارغوانی در شبکه نشان داده می‌شود (چن، ۲۰۱۴)، گره‌های با مرکزیت بینایینی بالا، به شکل گیری خوشه‌های جدا از هم و به شناسایی آثار یا نویسندها محوری و برجسته در طول زمان کمک می‌کنند (نعمتی و عطایپور، ۱۳۹۸).

1. Download.text

2. Modularity

3. Silhouette

4. Burstness

5. Betweenness centrality

6. Modularity

7. Silhouette

۸. سنجه‌ای برای بیان تازگی علمی است و شامل انتشاراتی است که ایده‌های جدید و تازه را مطرح می‌کنند (چن، ۲۰۰۵).

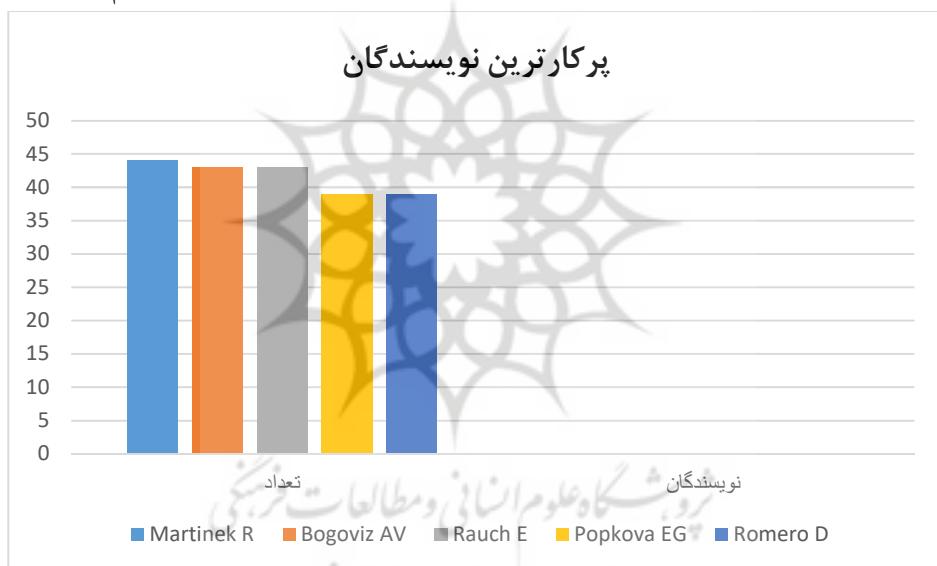
یافته‌ها

جدول شماره ۱ پرکارترین نویسندها در امر انتشار مقالات حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم را در طی سال‌های ۲۰۱۱ الی ۲۰۲۲ نشان می‌دهد. همان‌طور که داده‌های جدول نشان می‌دهد مارتینک آر^۱، بوگویز آو^۲، راوخ ای^۳، پاپکووا ایج^۴ و رومرو دی^۵ به ترتیب با انتشار ۴۳، ۴۴، ۳۹ و ۳۹ مقاله پرکارترین نویسندها در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم به شمار می‌روند. همچنین نمودار شماره (۱)، ۲۵ نویسنده برتر در طی ۱۲ سال گذشته در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم را نشان می‌دهد.

جدول ۱. پرکارترین نویسندها در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم

ردیف	نویسنده	تعداد	% از
۱	Martinek R	۴۴	۰/۲۹۸٪
۲	Bogoviz AV	۴۳	۰/۲۹۱٪
۳	Rauch E	۴۳	۰/۲۹۱٪
۴	Popkova EG	۳۹	۰/۲۶۴٪
۵	Romero D	۳۹	۰/۲۶۴٪

نمودار ۱. پرکارترین نویسندها در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم

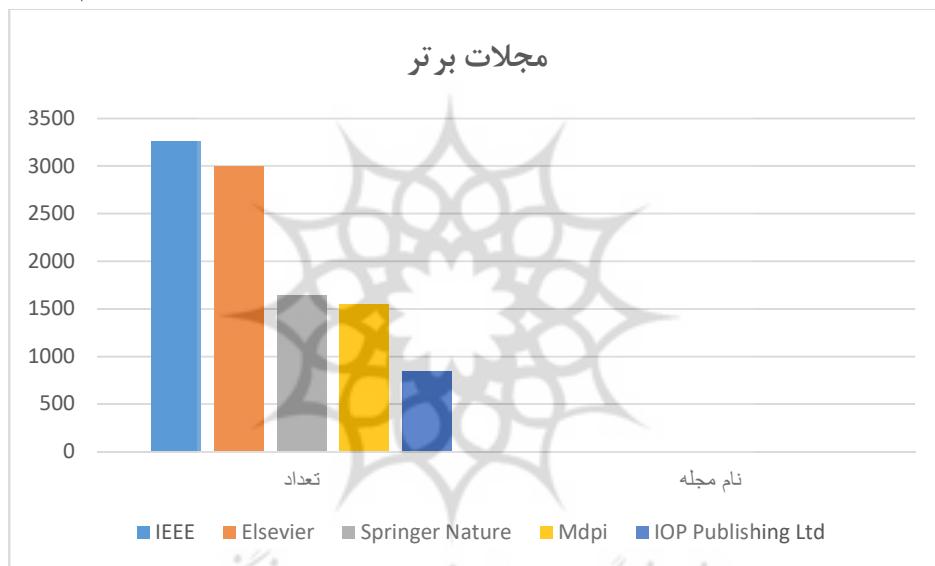
جدول شماره (۲)، پنج ناشر برتر در امر انتشار مقالات در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم را در طی سال‌های ۲۰۱۱ الی ۲۰۲۲ نشان می‌دهد. همان‌طور که داده‌های جدول نشان می‌دهد IEEE با ۳۳۵۸ مقاله برترین مجله در امر انتشار مقالات در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم است و چهار مجله Elsevier، Springer Nature، Mdpi و Iop Publishing Ltd به ترتیب با ۱۵۴۷، ۱۶۴۲، ۲۹۹۹ و ۸۵۲ مقاله، بیشترین تعداد مقالات را در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم در ۱۲ سال گذشته منتشر کرده‌اند. نمودار شماره (۲)، ۲۵ مجله برتر را که در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم مقاله منتشر کرده‌اند را نشان می‌دهد.

1. Martinek R
2. Bogoviz AV
3. Rauch E
4. Popkova EG
5. Romero D

جدول ۲. مجلات برتر در امر انتشار مقالات در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم

ردیف	نام مجله	تعداد	% از ۱۴۷۸۰
۱	IEEE	۳۲۵۸	۲۲/۰۴۳%
۲	Elsevier	۲۹۹۹	۲۰/۲۹۱%
۳	Springer Nature	۱۶۴۲	۱۱/۱۱۰%
۴	Mdpi	۱۵۴۷	۱۰/۴۶۷%
۵	IOP Publishing Ltd	۸۵۲	۵/۷۶۵%

نمودار ۲. مجلات برتر در امر انتشار مقالات در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم

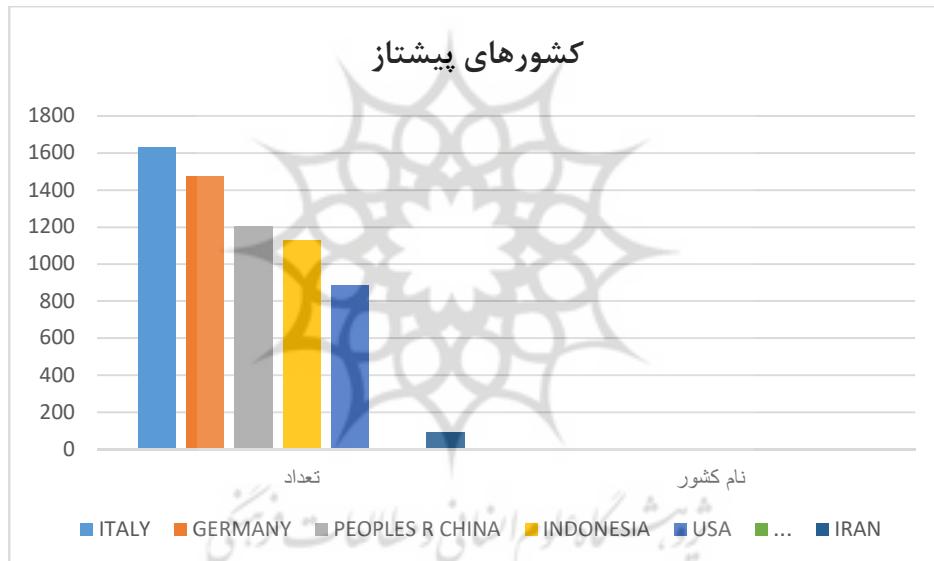

جدول شماره (۳)، کشورهای پیشتاز در زمینه پژوهش در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم را در طی ۱۲ سال اخیر نشان می‌دهد. همان‌طور که داده‌های جدول نشان می‌دهد ایتالیا با ۱۶۳۳ مقاله سرآمد سایر کشورها در امر پژوهش در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم است و آلمان با ۱۴۷۵ مقاله به عنوان دومین کشور برتر در زمینه پژوهش در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم می‌باشد و کشور چین با ۱۲۰۵ مقاله، اندونزی با ۱۱۲۷ مقاله و امریکا با ۸۸۶ مقاله در رده‌های بعدی قرار دارند. و جالب اینکه کشور ایران با ۹۲ مقاله در رده ۴۸ قرار دارد. نمودار شماره (۳)، ۲۵ کشور پیشرو در زمینه پژوهش در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم طی سال‌های ۲۰۱۱ الی ۲۰۲۲ را نشان می‌دهد.

جدول ۳. کشورهای پیشتاز پژوهش در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم

ردیف	نام کشور	تعداد	% از ۱۴۷۸۰
۱	ITALY	۱۶۳۳	۱۱/۰۴۹%
۲	GERMANY	۱۴۷۵	۹/۹۸۰%
۳	PEOPLES R CHINA	۱۲۰۵	۸/۱۵۳%
۴	INDONESIA	۱۱۲۷	۷/۶۵۲%
۵	USA	۸۸۶	۵/۹۹۵%
...	...	...	
۴۸	IRAN	۹۲	۰/۶۲۲%

نمودار ۳. کشورهای پیشتاز پژوهش در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم

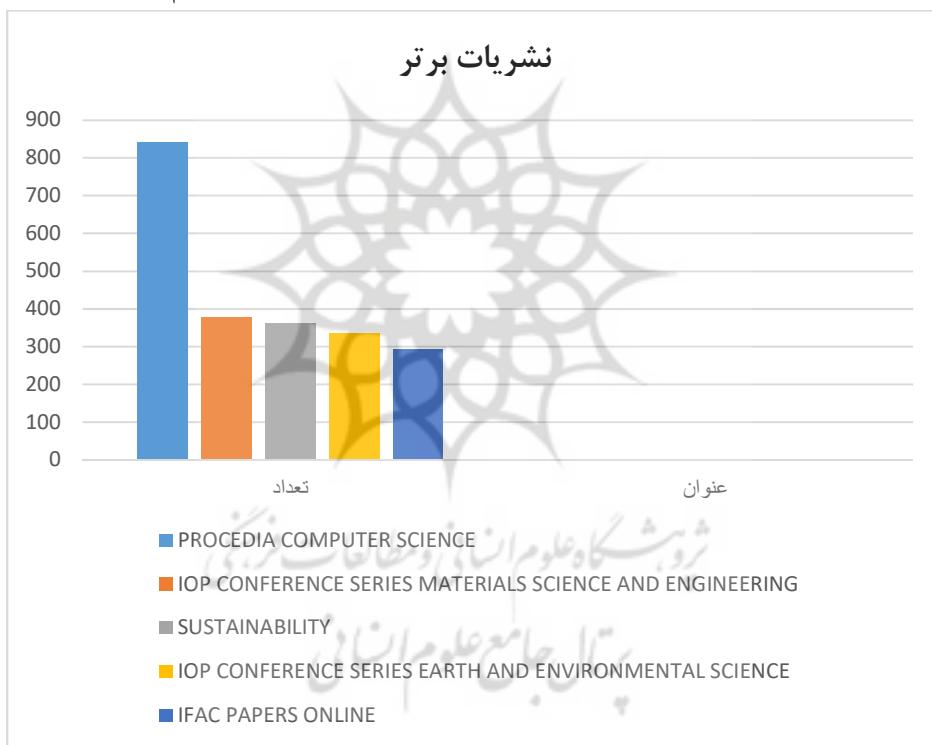

جدول شماره (۴)، پنج عنوانی انتشاراتی برتر در امر انتشار مقالات در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم را در طی سال های ۲۰۱۱ الی ۲۰۲۲ نشان می دهد. همان طور که داده های جدول نشان می دهد PROCEDIA COMPUTER SCIENCE با ۸۴۱ مقاله برترین انتشاراتی در امر انتشار مقالات در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم است و چهار مجله IOP CONFERENCE SERIES ، SUSTAINABILITY ، MATERIALS SCIENCE AND ENGINEERING PAPERS ONLINEIFAC SERIES EARTH AND ENVIRONMENTAL SCIENCE و SERIES EARTH AND ENVIRONMENTAL SCIENCE ۳۶۳، ۳۳۵ و ۳۲۹۲ مقاله، بیشترین تعداد مقالات را در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم در ۱۲ سال گذشته منتشر کرده اند. نمودار شماره (۴)، ۲۵ نشریه برتر را که در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم مقاله منتشر کرده اند را نشان می دهد.

جدول ۴. نشریات برتر در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم

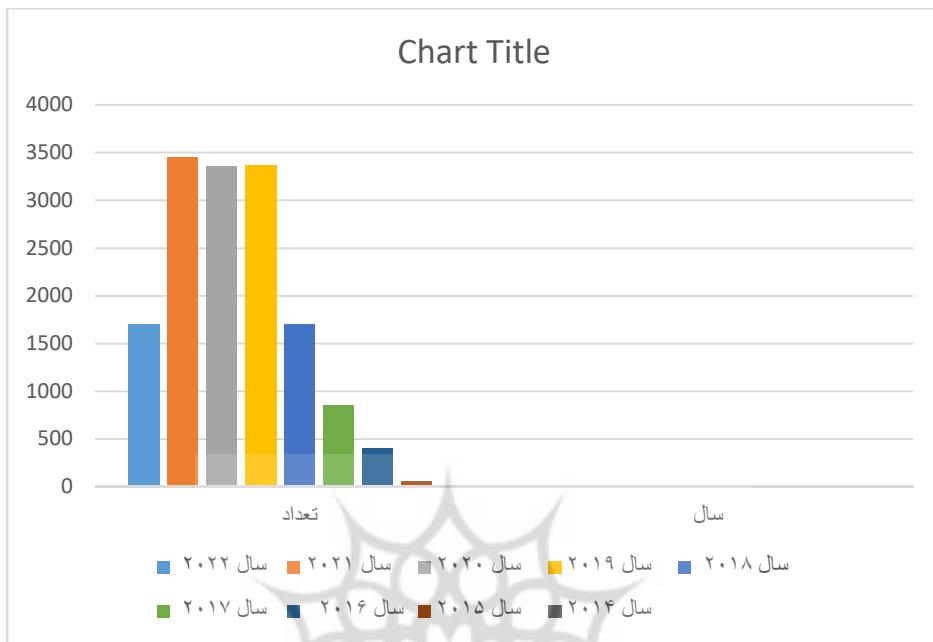
ردیف	عنوان	تعداد	% از ۱۴۷۸۰
۱	PROCEDIA COMPUTER SCIENCE	۸۴۱	۵/۶۹٪
۲	IOP CONFERENCE SERIES MATERIALS SCIENCE AND ENGINEERING	۳۷۷	۲/۵۰۱٪
۳	SUSTAINABILITY	۳۶۳	۲/۴۵۶٪
۴	IOP CONFERENCE SERIES EARTH AND ENVIRONMENTAL SCIENCE	۳۳۵	۲/۲۶۷٪
۵	IFAC PAPERS ONLINE	۲۹۲	۱/۹۷٪

نمودار ۴. نشریات برتر در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم

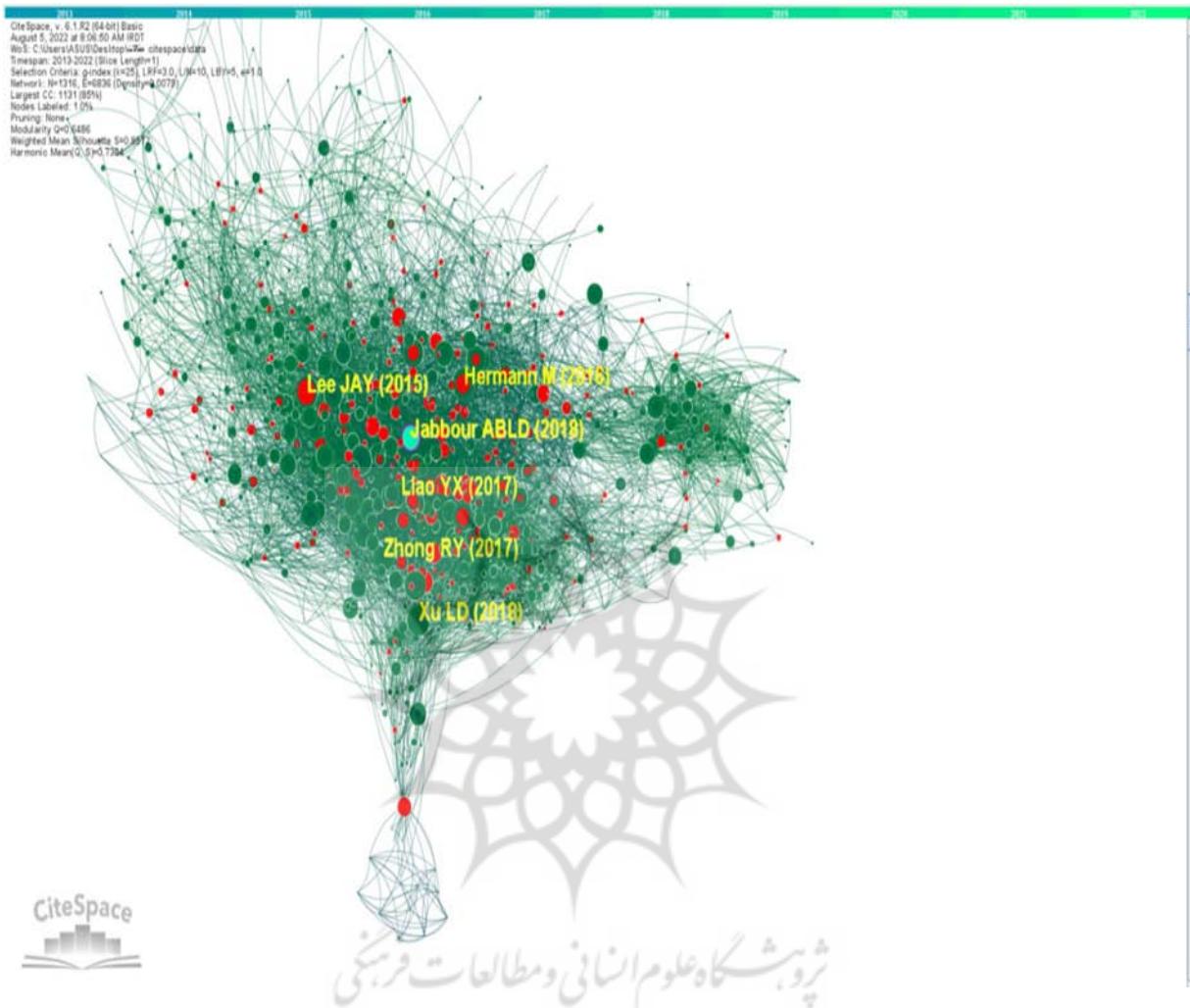
نمودار شماره (۵)، روند انتشار مقالات در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم در بازه زمانی ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۲ را نشان می‌دهد. همان‌طور که از نمودار قابل مشاهده است تعداد مقالات در فاصله سال‌های موردمطالعه به‌طور پیوسته افزایش پیداکرده است، به‌طوری‌که بیشترین میزان مقالات مربوط به سال ۲۰۲۱ با فراوانی ۳۴۵۰ مقاله است. همچین سال ۲۰۱۹ با ۳۳۶۵ مقاله، سال ۲۰۲۰ با ۳۳۵۷ مقاله در رده‌های دوم و سوم قرار دارند.

نمودار ۵. روند انتشارات مقالات در حوزه آموزش عالی طی سال‌های ۲۰۱۱ الی ۲۰۲۲

برای شناسایی موضوعات پژوهشی عمده در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم از هم استنادی مقالات استفاده شد. بدین ترتیب که بازه زمانی ۱۲ ساله (۲۰۱۱ الی ۲۰۲۲) به ۱۲ دوره زمانی یکساله تقسیم شده، سپس ۵۰ اثر پر استناد هر دوره انتخاب و هم استنادی میان آنها محاسبه می‌شود. نقشه نهایی حاصل ادغام شبکه‌های ۱۲ دوره یکساله توسط نرم‌افزار است به طوری که هر دوره با یکنگ خاص مشخص می‌شود. شکل شماره (۱) شبکه ادغامشده هم استنادی مقالات حوزه آموزش عالی و صنعت در بازه زمانی ۲۰۱۱ الی ۲۰۲۲ را نشان می‌دهد که متشکل از ۱۳۱۶ گره و ۶۸۳۶ پیوند است. هر گره معرف یک اثر است و به صورت حلقه‌های هم‌مرکز نمایش داده می‌شود. حلقه‌های هم‌مرکز تاریخ استنادی اثر را نشان می‌دهند، به طوری که رنگ هر حلقه استنادهای دریافتی در یک بازه زمانی، و ضخامت هر رنگ تعداد استنادها در یک دور بازه زمانی خاص را ارائه می‌کند. گره‌های بر جسته، پر استنادترین گره‌ها بوده و از قطر بیشتری برخوردارند. گره‌های قرمزرنگ، از بیشترین شکوفایی استنادی برخوردار هستند. این آثار تغییری ناگهانی در فراوانی استناد را تجربه کرده و به عبارتی در بازه‌ای از زمان، بیشترین توجه را از سوی جامعه پژوهشی دریافت کرده است. نهایتاً، گره‌های ارغوانی رنگ، آثاری را نشان می‌دهد که از بیشترین مرکزیت بینابینی برخوردار هستند. این آثار در برقراری ارتباط بین آثار حوزه‌های موضوعی مختلف نقشی محوری ایفاء می‌کنند.

شکل ۱. شبکه ادغام هم استنادی مقالات حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم در بازه زمانی ۲۰۱۱ الی ۲۰۲۲

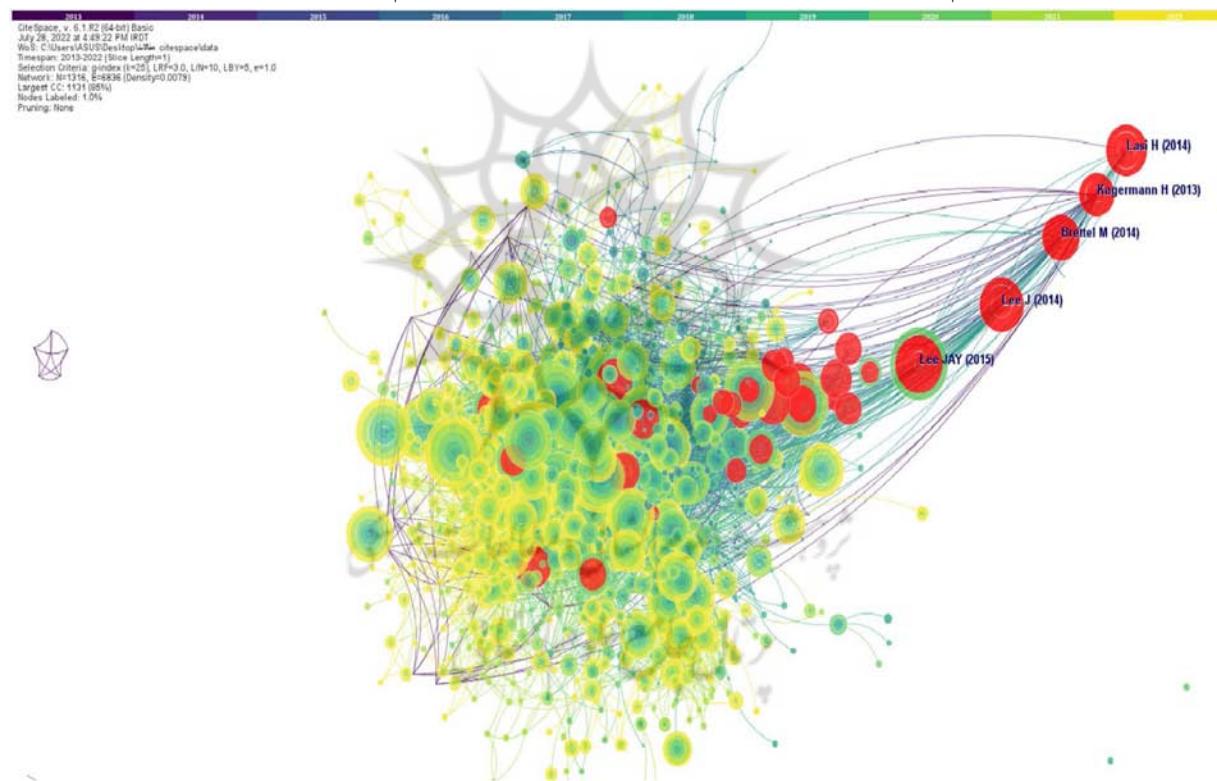
با توجه به توضیحات پیش‌گفته و همان‌طور که در شکل شماره (۱) قابل مشاهده است مقاله لی جی (۲۰۱۵)^۱ با استناد، پر استنادترین اثر و خوال دی (۲۰۱۸)^۲، هرمان (۲۰۱۶)^۳، زانگ جای (۲۰۱۷)^۴ و لی آو وای ایکس (۲۰۱۷)^۵ به ترتیب با ۵۱۶، ۴۷۱، ۴۵۶ و ۴۲۵ استناد در رده‌های دو تا پنجم قرار دارند. جدول شماره (۵)، پنج مقاله برتر شبکه هم استنادی مقالات این حوزه را از نظر شاخص‌های استنادی نشان می‌دهد که با ارائه اطلاعات کامل کتابشناختی و اندازه شاخص‌ها به درک بهتر شکل کمک می‌کند.

1. Lee JAY
2. Xu LD
3. Hermann
4. Zhong RY
5. Liao YX

جدول ۵. اطلاعات کتابشناختی مقالات برتر در شبکه هم استنادی مقالات حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم مابین سال‌های ۲۰۱۱ الی ۲۰۲۲

ردیف	نویسنده	مقاله	فرابانی
۱	Lee JAY, 2015	A Cyber-Physical Systems architecture for Industry 4.0-based manufacturing systems. DOI 10.1016/j.mfglet.2014.12.001	۵۳۱
۲	Xu LD, 2018	Industry 4.0: state of the art and future trends. DOI 10.1080/00207543.2018.1444806	۵۱۶
۳	Hermann M, 2016	Design Principles for Industrie 4.0 Scenarios. DOI 10.1109/HICSS.2016.488	۴۷۱
۴	Zhong RY, 2017	Intelligent Manufacturing in the Context of Industry 4.0: A Review. DOI 10.1016/J.ENG.2017.05.015	۴۵۶
۵	Liao YX, 2017	Past, present, and future of Industry 4.0 – a systematic literature review and research agenda proposal. DOI 10.1080/00207543.2017.1308576	۴۲۵

شکل ۲. شبکه ادغام شکوفاترین مقالات حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم در بازه زمانی ۲۰۱۱ الی ۲۰۲۲

با توجه به توضیحات پیش‌گفته شده و شکل شماره (۲) مقاله کاگرمن اج^۱ (۲۰۱۳) بین سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۱۳ با درجه شکوفایی ۱۲۳,۳۷ بیشترین شکوفایی را در بین مقالاتی که در حوزه آموزش عالی و صنعت در بازه زمانی ۲۰۱۱ الی ۲۰۲۲ منتشرشده را دارد و لاسی اج^۲ (۲۰۱۴) در بین سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۱۵ با درجه شکوفایی ۱۲۳,۰۹ دومین شکوفایی را در بین مقالاتی که در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم

1. Kagermann H
2. Lasi H

در بازه زمانی ۲۰۱۱ الی ۲۰۲۲ منتشرشده را دارد. لی جی^۱ (۲۰۱۶)، برتل ام^۲ (۲۰۱۶) و درات آر^۳ (۲۰۱۶) به ترتیب با درجه شکوفایی‌های ۹۰, ۶۱ و ۴۶,۵ طی سال‌های ۲۰۱۵ الی ۲۰۱۹ در رتبه‌های دوم تا پنجم در بین مقالات منتشرشده در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم از سال ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۲ قرار دارند.

جدول شماره (۵)، بیست مقاله برتر از نظر شاخص شکوفایی در بین مقالات این حوزه را نشان می‌دهد که با ارائه اطلاعات کامل کتابشناختی و اندازه شاخص‌ها به درک بهتر شکل کمک می‌کند و همچنین دی. آی^۴ مقالات مذکور در جدول برای دسترسی و مطالعه پژوهشگران این حوزه ذکر شده است.

جدول ۶. شکوفاترین مقالات حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم در بازه زمانی ۲۰۱۱ الی ۲۰۲۲

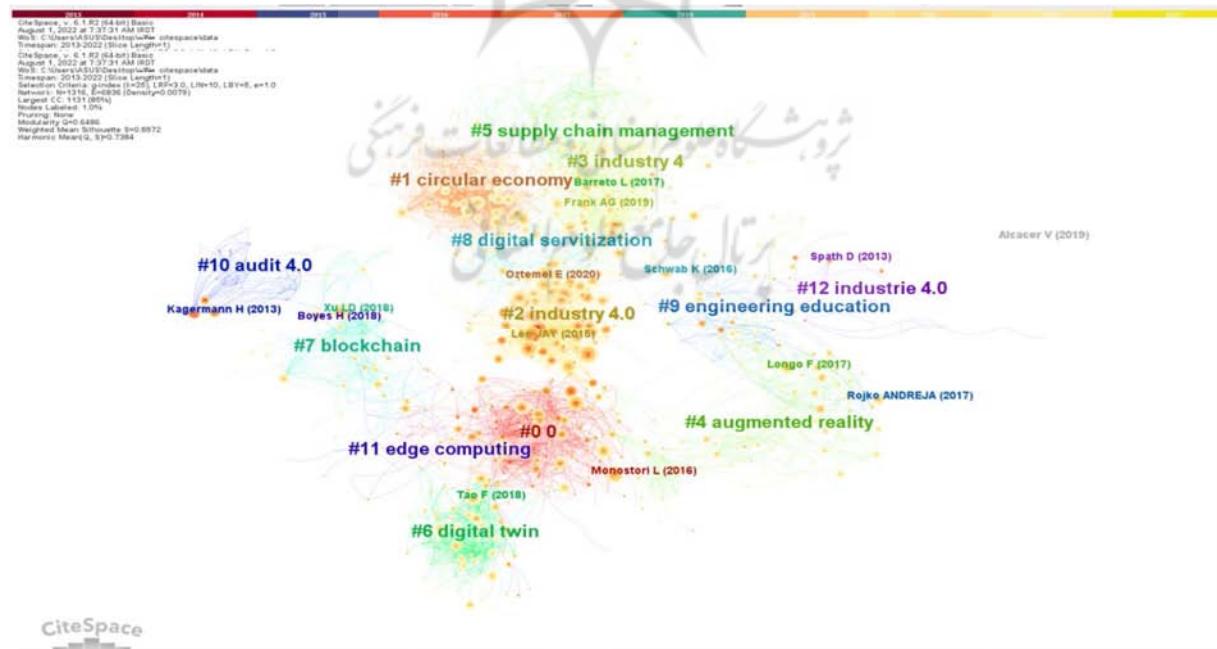
References	Year	Strength	Begin	End	2013 - 2022
Kagermann H, 2013, RECOMMENDATIONS IMPL, V0, P0	2013	123.37	2013	2018	
Lasi H, 2014, BUS INFORM SYST ENG+, V6, P239, DOI 10.1007/s12599-014-0334-4, DOI	2014	123.09	2015	2019	
Lee J, 2014, PROC CIRP, V16, P3, DOI 10.1016/j.procir.2014.02.001, DOI	2014	90.9	2015	2019	
Brettel M, 2014, INT J MECH IND SCI E, V8, P37, DOI 10.1999/1307-6892/9997144, DOI	2014	61.61	2015	2019	
Drath R, 2014, IEEE IND ELECTRON M, V8, P56, DOI 10.1109/MIE.2014.2312079, DOI	2014	46.05	2015	2019	
Gubbi J, 2013, FUTURE GENER COMP SY, V29, P1645, DOI 10.1016/j.future.2013.01.010, DOI	2013	36.48	2015	2018	
Gorecky D, 2014, IEEE INTL CONF IND I, V0, P289, DOI 10.1109/INDIN.2014.6945523, DOI	2014	35.95	2015	2019	
Lee JAY, 2015, MANUFACTURING LETTERS, V3, P18, DOI 10.1016/j.mfglet.2014.12.001, DOI	2015	115.79	2016	2019	
Monostori L, 2014, PROC CIRP, V17, P9, DOI 10.1016/j.procir.2014.03.115, DOI	2014	56.52	2016	2019	
Shrouf F, 2014, IN C IND ENG ENG MAN, V0, P697, DOI 10.1109/IEEM.2014.7058728, DOI	2014	36.19	2016	2019	
Weyer S, 2015, IFAC PAPERSONLINE, V48, P579, DOI 10.1016/j.ifacol.2015.06.143, DOI	2015	29.82	2016	2019	
Radziwon A, 2014, PROCEDIA ENGINEER, V69, P1184, DOI 10.1016/j.proeng.2014.03.108, DOI	2014	26.05	2016	2019	
Porter ME, 2014, HARVARD BUS REV, V92, P64	2014	24.49	2016	2019	
Spath D, 2013, PRODUKTIONSSARBEIT ZU, V0, P0	2013	22.95	2016	2018	
Xu X, 2012, ROBOT CIM-INT MANUF, V28, P75, DOI 10.1016/j.rcim.2011.07.002, DOI	2012	21.07	2016	2017	

1. Lee J
2. Brettel M
3. Drath R
4. DOI

Xu LD, 2014, IEEE T IND INFORM, V10, P2233, DOI 10.1109/TII.2014.2300753, DOI	2014	50.85	2017	2019	
Hermann M, 2016, P ANN HICSS, V0, P3928, DOI 10.1109/HICSS.2016.488, DOI	2016	32.35	2017	2019	
Wang SY, 2016, COMPUT NETW, V101, P158, DOI 10.1016/j.comnet.2015.12.017, DOI	2016	26.18	2017	2019	
Zhou KL, 2015, 2015 12TH INTER ..... GE DISCOVERY (FSKD), V0, P2147, DOI	2015	23.04	2017	2020	
Jazdi N, 2014, IEEE INT CONF AUTO, V0, P0	2014	22.54	2017	2019	

برای شناسایی موضوعات عمده پژوهشی در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم، بر روی شبکه هم استنادی مقالات یک تحلیل خوش‌های صورت گرفت. تحلیل خوش‌های یک فن داده کاوی است که برای شناسایی و تحلیل بافتار برجسته و روابط درونی حوزه‌ها استفاده می‌شود و در میان اطلاعات ارائه شده در قالب اضاء (سمت چپ گوشه بالا) دو شاخص ماجولاریتی و امتیاز میانگین سیلهوئت دو سنجه مهم هستند که اطلاعات ارزشمندی در خصوص ویژگی‌های ساختاری شبکه ارائه می‌دهد. که در این پژوهش ماجولاریتی $Q/648$ و سنجه Q نشان داده می‌شود و مقدار آن از نیم (0.50) بیشتر است به معنی آن است که شبکه به طور منطقی به خوش‌های نسبتاً مجزا (ارتباط بسیار کم) تفکیک شده است. سیلهوئت 0.857 که با S نشان داده می‌شود و هرچه به عدد یک نزدیک‌تر باشد نشان دهنده آن است که اعضای خوشة از پایداری بیشتری برخوردارند و همگن‌تر هستند و بر این اساس می‌توان خوشه‌ها را با یکدیگر مقایسه کرد. در تحلیل خوش‌های صورت گرفته بر روی شبکه هم استنادی مقالات به شناسایی 139 خوشة مجزا منجر شد که 6 تا از آن‌ها، بزرگ‌تر از بقیه بوده و از اعضای (گره) بیشتری برخوردارند، بنابراین می‌توان آن‌ها را به عنوان موضوعات عمده پژوهشی حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم قلمداد کرد. شکل (۳) نمای خوشه‌ای شبکه هم استنادی مقالات حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم را در بازه زمانی 2011 الی 2022 نشان می‌دهد. در این شکل، هر خوشه با یکرنگ خاص متمایز گردیده و هر گره با شماره خوشه‌ای که بدان تعلق دارد مشخص می‌شود. خوشه‌ها به ترتیب نزولی حجم خوشه شماره‌گذاری می‌شوند به نحوی که بزرگ‌ترین خوشه شماره صفر شروع می‌شود که اتفاقاً بزرگ‌ترین خوشه نیز است. خوشه بزرگ دوم، خوشه شماره یک است و الی آخر.

شکل ۳. نمای خوشه‌های شبکه هم استنادی (شماره خوشه، برچسب و نویسنده).

بزرگترین خوش (#۰) دارای ۱۹۹ گره (مقاله) است و متوسط سال انتشار آثار این خوش ۲۰۱۷ است که میانگین سال‌های انتشار یک خوش نشان می‌دهد آن خوش بر اساس مقالات اخیر ایجادشده است و از این نظر شاخصی سودمند و ساده است و مقدار سیلهوئت خوش مذکور ۰,۷۶۹ است که حاکی از پایداری و همگنی نسبتاً بالای مقالات خوش است. برچسب عمومی این خوش (O) است. مرتبطترین منبع به خوش لی یو^۱ (۲۰۲۱) است. مقاله مونوستوری ال^۲ (۲۰۱۴) با ۱۴۶ استناد و شاخص شکوفایی ۵۶/۵۲ شکوفاترین مقاله خوش؛ و مقاله مونوستوری ال (۲۰۲۱) با ۲۳۷ استناد و شاخص مرکزیت ۰۰/۰۰۰ پر استنادترین و مرکزی ترین مقاله خوش محسوب می‌شود.

دومین خوش (#۱) دارای ۱۴۸ گره (مقاله) است و متوسط سال انتشار آثار این خوش ۲۰۲۰ است که میانگین سال‌های انتشار یک خوش نشان می‌دهد آن خوش بر اساس مقالات اخیر ایجادشده است و از این نظر شاخصی سودمند و ساده است و مقدار سیلهوئت خوش مذکور ۰,۸۵۷ است که حاکی از پایداری و همگنی نسبتاً بالای مقالات خوش است. برچسب عمومی این خوش (Circular Economy) است. مرتبطترین منبع به خوش لی یو^۲ (۲۰۲۱) است. مقاله مارسوا بی^۳ (۲۰۱۸) با ۲۶ استناد و شاخص شکوفایی ۸/۴۹ شکوفاترین مقاله خوش؛ و مقاله اوزتمل (۲۰۲۰) با ۲۳۹ استناد و شاخص مرکزیت ۰۰/۰۰۰ پر استنادترین و جز مرکزی ترین مقاله خوش محسوب می‌شود.

سومین خوش (#۲) دارای ۱۳۶ گره (مقاله) است و متوسط سال انتشار آثار این خوش ۲۰۱۷ است که میانگین سال‌های انتشار یک خوش نشان می‌دهد آن خوش بر اساس مقالات اخیر ایجادشده است و از این نظر شاخصی سودمند و ساده است و مقدار سیلهوئت خوش مذکور ۰,۸۲۱ است که حاکی از پایداری و همگنی نسبتاً بالای مقالات خوش است. برچسب عمومی این خوش (Industry 4.0) است. مرتبطترین منبع به خوش کاناس، اج^۴ (۲۰۲۱) است. مقاله لاسی، اج (۲۰۱۴) با ۲۶ استناد و شاخص شکوفایی ۱۲۳/۰۹ شکوفاترین مقاله خوش؛ و مقاله ای جای^۵ (۲۰۱۵) با ۵۳۱ استناد و شاخص مرکزیت ۰۰/۰۰۰ پر استنادترین و جز مرکزی ترین مقاله خوش محسوب می‌شود.

چهارمین خوش (#۳) دارای ۱۲۷ گره (مقاله) است و متوسط سال انتشار آثار این خوش ۲۰۲۰ است که میانگین سال‌های انتشار یک خوش نشان می‌دهد آن خوش بر اساس مقالات اخیر ایجادشده است و از این نظر شاخصی سودمند و ساده است و مقدار سیلهوئت خوش مذکور ۰,۸۳ است که حاکی از پایداری و همگنی نسبتاً بالای مقالات خوش است. برچسب عمومی این خوش (Industry 4) است. مرتبطترین منبع به خوش لی یو^۶ (۲۰۲۱) است. مقاله گیسباور آر (۲۰۱۶) با ۳۷ استناد و شاخص شکوفایی ۶/۷۱ شکوفاترین مقاله خوش؛ و مقاله فرانک آگ^۷ (۲۰۱۹) با ۳۴۵ استناد و شاخص مرکزیت ۰۰/۰۰۰ پر استنادترین و جز مرکزی ترین مقاله خوش محسوب می‌شود.

پنجمین خوش (#۴) دارای ۱۱۶ گره (مقاله) است و متوسط سال انتشار آثار این خوش ۲۰۱۹ است که میانگین سال‌های انتشار یک خوش نشان می‌دهد آن خوش بر اساس مقالات اخیر ایجادشده است و از این نظر شاخصی سودمند و ساده است و مقدار سیلهوئت خوش مذکور ۰,۸۷۲ است که حاکی از پایداری و همگنی نسبتاً بالای مقالات خوش است. برچسب عمومی این خوش (Augmented) است. مرتبطترین منبع به خوش کاناس، اج (۲۰۲۱) است. مقاله ویتبیرگ سی (۲۰۱۸^۹) با ۲۳ استناد و شاخص شکوفایی ۷/۵۱ شکوفاترین مقاله خوش؛ و مقاله لونگو^{۱۰} (۲۰۱۷) با ۱۴۴ استناد و شاخص مرکزیت ۰۰/۰۰۰ پر استنادترین و جز مرکزی ترین مقاله خوش محسوب می‌شود.

ششمین خوش (#۵) دارای ۸۵ گره (مقاله) است و متوسط سال انتشار آثار این خوش ۲۰۲۰ است که میانگین سال‌های انتشار یک خوش نشان می‌دهد آن خوش بر اساس مقالات اخیر ایجادشده است و از این نظر شاخصی سودمند و ساده است و مقدار سیلهوئت خوش مذکور ۰,۸۳۳ است که حاکی از پایداری و همگنی نسبتاً بالای مقالات خوش است. برچسب عمومی این خوش (Supply Chain Management)

پرتابل جامع علوم انسانی

1. LU, Y
2. Monostori L
3. LU, Y
4. Maresova P
5. CANAS, H
6. Lee JAY
7. LU, Y
8. Frank AG
9. Wittenberg C
10. Longo F

است. مرتبطترین منبع به خوشه لی یو^۱ (۲۰۲۱) است. مقاله ژونگ رای ۲ (۲۰۱۶) با ۱۳۳ استناد و شاخص شکوفایی ۷/۷۵ شکوفاترین مقاله خوشه؛ و مقاله بارتول ۳ (۲۰۱۷) با ۱۱۵ استناد و شاخص مرکزیت ۰/۰۰ پر استنادترین و جز مرکزی ترین مقاله خوشه محسوب می‌شود. جدول شماره ۴، خلاصه‌ای از ۱۳ خوشه برتر حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم را در بازه زمانی ۲۰۱۱ الی ۲۰۲۲ است که اصطلاحات برتر در این حوزه را نشان می‌دهد که برای پژوهشگران در این حوزه قابل تأمل و استفاده است.

جدول ۴. خلاصه‌ای از ۱۳ خوشه برتر حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم را در بازه زمانی ۲۰۱۱ الی ۲۰۲۲

ردیف شماره خوشه	ردیف شماره	ردیف شماره	اصطلاحات برتر (Top Terms)	اصطلاحات (Terms)	میانگین سال
۰	۱۹۹	۰,۷۶۹	cloud computing, industry 4, multi-agent system, cyber-physical systems	big data visualization, adaptive scheduling, 3d motion simulation, big data streaming, aluminum alloy,	۲۰۱۷
۱	۱۴۸	۰,۸۵۷	circular economy, sustainability, digital twin, sustainable development, sustainable development	accessibility, artificial intelligence-based decision-making algorithm, automatic vehicles, adoption challenges (0.76); and social	۲۰۲۰
۲	۱۳۶	۰,۸۲۱	industry 4., digital twin, Scopus mathematical programming, dentistry	digital collaboration, big data visualization (1.1); skilled workforce, design automation, standards	۲۰۱۷
۳	۱۲۷	۰,۸۳	industry 4, 0, digital twin, lean, lean six sigma	actual use, industry 4.0 technologies, dimension	۲۰۲۰
۴	۱۱۶	۰,۸۷۲	augmented reality, operator 4, predictive maintenance, operator 4.0, human-robot collaboration	automated process control, brownfield development, additive manufacturing (3d printing), ar* framework, authoring	۲۰۱۹
۵	۸۵	۰,۸۳۳	supply chain management, big data analytics, supply chain, covid-19, supply chain resilience	cybernetics, 5g port, transitions, architectural innovation, airline	۲۰۲۰
۶	۷۷	۰,۹۴۳	digital twin (DT), modeling, digital thread,	collision avoidance, complex products, car-as-a-service, biologically analogical approach, complex engineered system design	۲۰۲۰
۷	۶۹	۰,۹۲۷	blockchain, blockchain technology, security, smart contract, smart contracts	customer engagement, analytic hierarchy process, challenged networks, a cloud computing method, data privacy	۲۰۲۰
۸	۴۷	۰,۹۱۰	digital servitization, quality, servitization, digital twin, 3d printing,	digital collaboration, design automation, digital transition, European union regions, digital services	۲۰۱۹

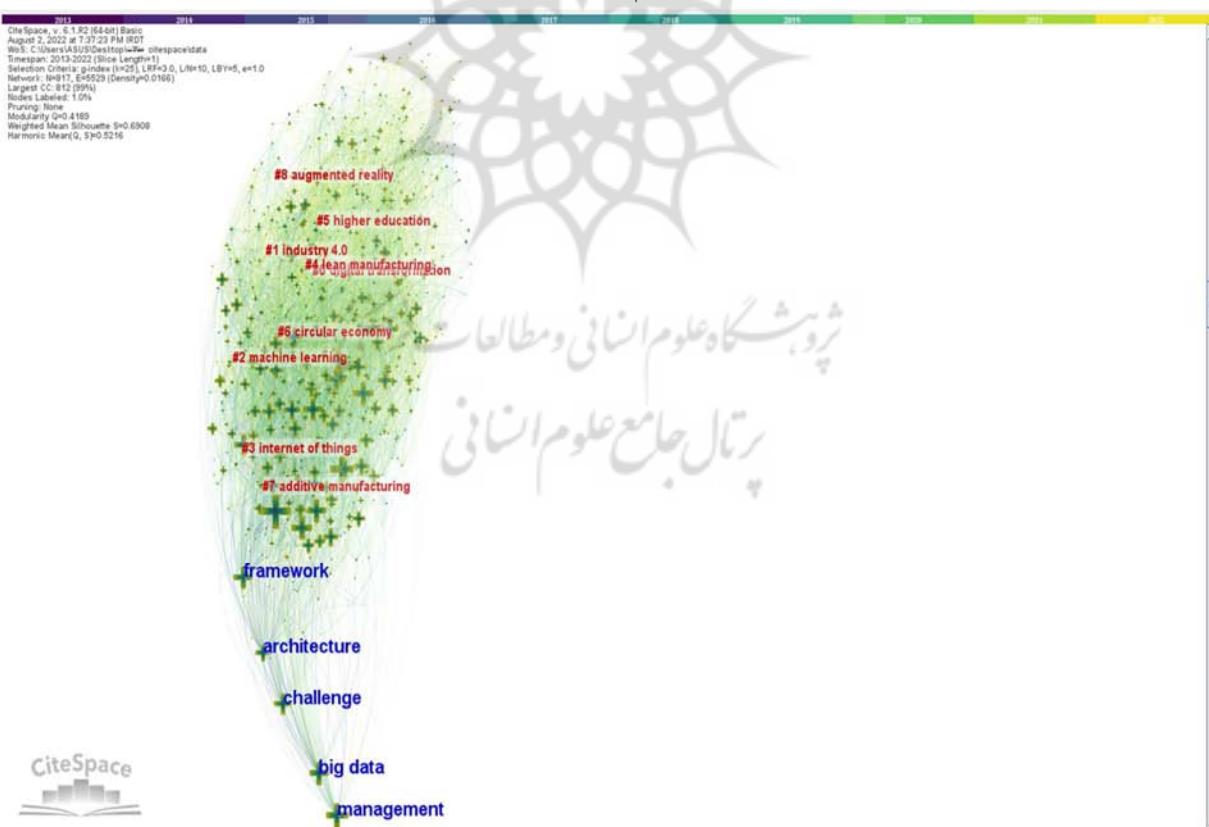
1. LU, Y1. Lee JAY
1. LU, Y
1. Frank AG
1. Wittenberg C
1. Longo F
2. Zhong RY
3. Barreto L

۹	۴۱	۰,۹۳۸	engineering education, educational innovation, learning factory, higher education, active learning	skilled workforce, standards, job replacement, ergonomics analysis, educational system digital literacy	۲۰۱۸
۱۰	۲۲	۰,۹۸۷	industry 4, industry 4.0, audit 4.0, industrial field maintenance	audit 4.0, industrial field maintenance, empirical research, anticipation	۲۰۱۴
۱۱	۲۸	۰,۹۳۷	edge computing, rami 4.0, industry 4, sustainability, rami 4	correlation, asset administration shell (aas, security protocol, licenses, market research	۲۰۱۸
۱۲	۲۶	۰,۹۵۲	, Industrie 4.0, nature of work, personalization, intelligent spindles	industry 4, industry 4.0, nature of work, personalization	۲۰۱۶

جههههای پژوهشی آموزش عالی و صنعت نسل چهارم

برای شناسایی جبهههای پژوهشی از تحلیل هم رخدادی کلیدوازههایی استفاده می‌شود که یا توسط نویسندهان مقالات برای توصیف محتوای مقالات به کار گرفته شده، و یا توسط پایگاه Web of Science به مقالات تخصیص یافته است. نرم‌افزار سایت اسپیس این قابلیت را دارد که کلیدوازههای مشابه را ادغام کند. شکل ۴، پنج کلیدوازه هم رخداد به همراه شناسه خوشهها و برچسب آن‌ها در شبکه هم رخدادی کلیدوازههای مقالات آموزش عالی و صنعت نسل چهارم در بازه زمانی ۲۰۱۱ الی ۲۰۲۲ را نشان می‌دهد.

شکل ۴. کلیدوازههای هم رخداد و خوشههای برچسب دار در شبکه هم رخدادی کلیدوازههای مقالات حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم (۲۰۱۱-۲۰۲۲).

همان طور که از داده های جدول (۳) بیداست، کلیدواژه Industry 4.0 با فراوانی کاربرد ۱۶۶۲ و شاخص شکوفایی ۱۳۷/۵۹ پر تکرار ترین و شکوفاترین کلیدواژه در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم در بازه زمانی ۲۰۱۱ الی ۲۰۲۲ است.

کلیدواژه های Cyber-physical system، Internet of thing، system architecture و industry 4.0 در رتبه های دوم تا پنجم قرار دارند کلیدواژه های ۲۳/۳۸، ۱۶/۵۹، ۸/۴۸ و ۷/۴۴ در رتبه های دوم تا پنجم قرار دارند کلیدواژه های ۶۶۴، ۷۰۴، ۹۰۴ در رده های دوم تا پنجم قرار دارند.

کلیدواژه Management با شاخص مرکزیت ۰/۰۴ مرکزی ترین کلیدواژه در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم در بازه زمانی ۲۰۱۱ الی ۲۰۲۲ می باشد. کلیدواژه هایی که دارای مرکزیت بالایی هستند، به طور چشمگیری گسترش حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم را تحت تأثیر قرار داده و به پیوند چندین موضوع پژوهشی کمک کرده اند. همچنین، کلیدواژه industry 4.0 با شاخص شکوفایی ۱۳۷/۵۹ شکوفاترین کلیدواژه این حوزه در بازه زمانی مورد مطالعه به شمار می رود، به عبارتی دیگر، در مقاطعی از زمان استفاده از کلیدواژه industry 4.0 در مقالات آموزش عالی و صنعت نسل چهارم به طور چشمگیری افزایش یافته است.

جدول ۵. کلیدواژه های پر تکرار، شکوفا و مرکزی در شبکه هم رخدادی کلیدواژه های مقالات حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم (۲۰۱۱-۲۰۲۲).

کلیدواژه های مرکزی		کلیدواژه های شکوفا		کلیدواژه های پر تکرار	
شاخص مرکزیت	کلیدواژه های برتر	شاخص شکوفایی	کلیدواژه	فراوانی	کلیدواژه
۰/۰۴	management	۱۳۷/۵۹	Industry 4.0	۱۶۶۲	Industry 4.0
۰/۰۳	allocation	۲۳/۳۸	Cyber-physical system	۱۲۲۸	industry 4
۰/۰۳	architecture	۱۶/۵۹	Internet of thing	۹۰۴	system
۰/۰۳	big data	۸/۴۸	architecture	۷۰۴	industry 4.0
۰/۰۳	circular economy	۷/۴۴	system	۶۶۴	management
۰/۰۳	energy	۶/۹۲	Industrie 40	۶۲۰	Internet
۰/۰۳	fault diagnosis	۵/۹۹	cloud computing	۶۱۵	design
۰/۰۳	framework	۴/۷۵	multi-agent system	۶۰۸	Model
۰/۰۳	implementation	۴/۷۵	manufacturing system	۵۸۳	future
۰/۰۳	industrial internet	۴/۴۵	algorithm	۵۵۷	framework
۰/۰۳	industry 4	۴/۴۴	fog computing	۵۵۵	big data
۰/۰۳	operation	۴/۱۹	communication	۴۹۴	technology
۰/۰۳	scheme	۴/۱۶	principle	۴۶۱	performance

برای به دست آوردن دیدی عمیق تر نسبت به جهه های پژوهشی، بر روی داده های شاخص شکوفایی تحلیل بیشتری صورت گرفت. شکل ۵ کلیدواژه های شکوفا و بازه زمانی شکوفایی آن ها را نشان می دهد.

شکل ۵. کلیدواژه‌های شکوفای حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم در بازه زمانی ۲۰۱۱ الی ۲۰۲۲

Top 25 Keywords with the Strongest Citation Bursts

Keywords	Year	Strength	Begin	End	2013 - 2022
industry 40	2013	137.59	2013	2019	
cyber-physical system	2013	23.38	2015	2019	
internet of thing	2013	16.59	2015	2018	
architecture	2013	8.48	2015	2018	
industrie 40	2013	6.92	2015	2019	
cloud computing	2013	5.99	2015	2018	
algorithm	2013	4.45	2015	2018	
industrial wireless network	2013	3.34	2015	2017	
smart factory	2013	15.8	2016	2018	
cyber physical system	2013	14.65	2016	2019	
multi-agent system	2013	4.75	2016	2019	
manufacturing system	2013	4.75	2016	2017	
system	2013	7.44	2017	2018	
communication	2013	4.19	2017	2019	
real time	2013	3.83	2017	2019	
smart grid	2013	3.29	2017	2018	
wireless sensor network	2013	3.11	2017	2018	
fog computing	2013	4.44	2018	2020	
principle	2013	4.16	2018	2019	
emerging economy	2013	3.98	2018	2019	
cyber-physical system	2013	3.46	2018	2019	
social media	2013	3.29	2018	2019	
condition based maintenance	2013	3.12	2018	2019	
smart product	2013	3.17	2019	2020	
mechanism	2013	3.17	2019	2020	

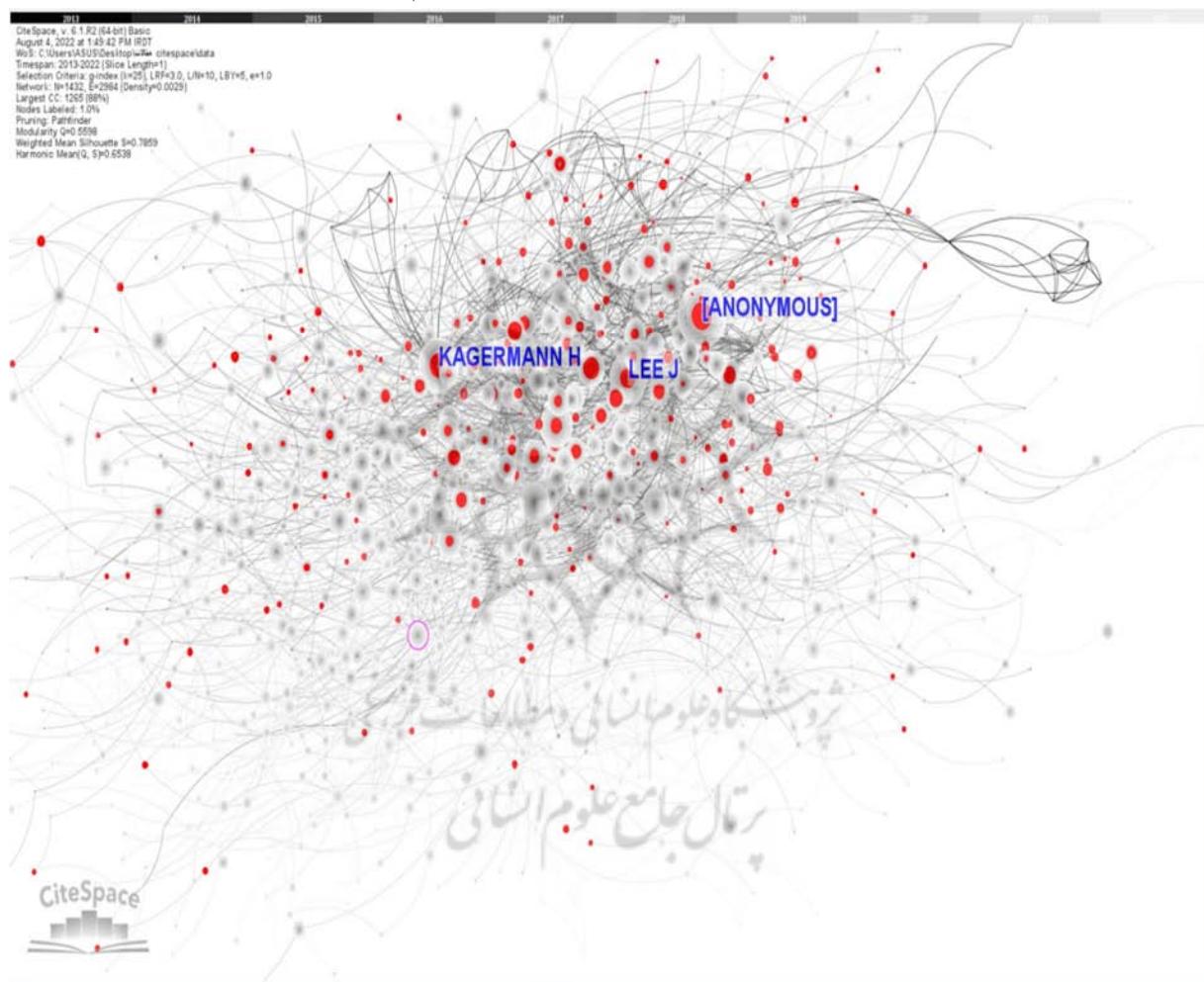
همان طور که در شکل فوق مشاهده می‌شود، کلیدواژه‌های Internet of thing و Cyber-physical system، Industry 4.0 از بیشترین میزان شکوفایی در میان سایر کلیدواژه‌ها برخوردارند. اما بررسی طول زمان شکوفایی نشان می‌دهد که کلیدواژه‌ی Industry 4.0 در بازه زمانی ۲۰۱۱ الی ۲۰۲۲ بیشترین شیوع را داشته است.

کلیدواژه‌هایی که در طی سالیان اخیر رواج داشته را می‌توان به عنوان نشانگر جبهه‌های پژوهشی آموزش عالی و صنعت نسل چهارم قلمداد کرد. از آن جمله می‌توان به کلیدواژه‌های mechanism، smart product، real time، principle، multi-agent system، cyber physical system اشاره کرد که در طی سال‌های ۲۰۱۱ الی ۲۰۲۲ رواج بیشتری داشته‌اند.

نویسنده‌گان پایه‌گذار فکری حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم

برای شناسایی نویسنده‌گان پایه‌گذاری فکری حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم از روش تحلیل هم استنادی نویسنده‌گان استفاده شد. وقتی دو نویسنده به‌طور همزمان در فهرست منابع یک اثر مورد استناد قرار می‌گیرند، آن دو نویسنده هم استناد هستند. شکل (۶)، شبکه هم استنادی ادغام شده نویسنده‌گان حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم را در بازه زمانی ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۲ نشان می‌دهد. این شبکه شامل ۱۴۳۲ گره (نویسنده) و ۹۰۹۵ پیوند است. با توجه به شبکه و توضیحاتی که پیش‌تر راجع به تفسیر این شبکه‌ها ارائه شده، مشاهده می‌شود کاگرمن اج^۱ (۲۰۱۶) با ۱۱۳۱ استناد، پر استنادترین و شکوفایی ۸۲/۱۷ (۲۰۱۸) با مرکزیت ۰/۱۲ مرکزی‌ترین، نویسنده در میان نویسنده‌گانی هستند که پایه‌های فکری حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم را شکل داده‌اند.

شکل ۵. نویسنده‌گان پایه‌گذاری فکری حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم در بازه زمانی ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۲

اگرچه تصویرسازی فوق تصوری کلی از نویسنده‌گان برتر پایه‌گذار فکری در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم ارائه می‌کند، جدول (۶) اطلاعات دقیق‌تری در مورد نویسنده‌گانی که در شبکه پایه‌های فکری حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم نقش داشته، و

^۱. با توجه به اینکه نویسنده اول با ۴۰۷۹ استناد دارای برچسب ANONYMOUS بود دستیابی به نام نویسنده امکان‌پذیر نبود درنتیجه در تحلیل از نویسنده دوم به عنوان پر استنادترین نویسنده نامبرده شد.

2. Jabbour Abld

از نظر شاخص‌های استناد، شکوفایی، و مرکزیت در بین^۱ نویسنده برتر قرار گرفته‌اند، ارائه می‌کند. اطلاعات این جدول مؤلفه‌های ارائه شده در شکل (۶) را تکمیل می‌کند.

جدول ۶. نویسنده‌گان شکل‌گیری پایه‌های فکری حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم (۲۰۱۱-۲۰۲۲).

مرکزیت		شکوفایی		استناد	
مقدار	نویسنده	مقدار	نویسنده	فراوانی	نویسنده
۰/۱۲	جبور ابلد	۸۲/۱۷	کاگرمن اج	۴۰۷۹	ANONYMOUS
۰/۸	مولر جی ام ^۲	۶۴/۴۵	لی جی ^۱	۱۱۳۱	کاگرمن اج
۰/۶	لی یا اُ وای اکس ^۳	۴۴/۳۱	هرمان ام	۹۰۲	لی جی ^۳
۰/۶	کاگرمن اج	۴۳/۶۸	لی ای ای ^۶	۸۶۶	لاسی اج ^۵
۰/۶	ایوانوف دی ^۹	۴۲/۸۴	مونوستورل ال ^۸	۸۴۹	لی جای ^۷

بحث و نتیجه‌گیری:

پژوهش حاضر، به مصورسازی ۱۴۷۸۰ رکورد کتابشناختی حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم در پایگاه Web of Science با استفاده از فنون تحلیل هم استنادی مقالات، هم رخدادی نویسنده‌گان، هم رخدادی کلیدواژه‌ها، و هم استنادی نویسنده‌گان می‌بردازد. حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم در دهه‌های اخیر توجهات زیادی از سوی صنعتگران، محققان، دانشگاهیان، و سازمان‌های ملی و بین‌المللی به خود جلب کرده، و تا به امروز تحول زیادی پیداکرده است. تحلیل انتشارات حوزه نشان می‌دهد در فاصله سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۲ یک سیر افزایشی در تعداد انتشارات این حوزه وجود دارد. مارتینک آر، بوگویز آو، راوخ ای، پاکووا ایج و رومرو دی پرکارترین نویسنده‌گان در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم هستند. چهار پایگاه انتشاراتی Elsevier، IEEE، Springer Nature و Iop Publishing Ltd و Mdpی، Springer Nature، Elsevier، IEEE، Iop Publishing Ltd و Mdpی به ترتیب با ۳۲۵۸۱، ۱۶۴۲، ۲۹۹۹ و ۸۵۲ مقاله، بیشترین تعداد مقالات را در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم در ۱۲ سال گذشته منتشر کرده‌اند تاریخچه استنادی این مجلات نشان می‌دهد این مجلات همواره در بین مجلات برتر حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم بوده، و این امر نشان می‌دهد این مجلات علاوه بر انتشار آثار فراوان در این حوزه، از تأثیرگذاری بیشتری نیز برخوردار بوده‌اند. کشورهای مختلفی در انتشار آثار حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم مشارکت داشته‌اند. ایتالیا با ۱۶۳۳، آلمان با ۱۴۷۵، و چین با ۱۲۰۵ مقاله پرکارترین کشورها از نظر انتشار مقالات حوزه مذکور در ۱۲ سال گذشته هستند. گفتنی است کشور ایران با انتشار ۹۲ مقاله در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم، رتبه ۴۸ ام را در بین سایر کشورها به خود اختصاص داده است. تنوع کشورهای منشأ آثار کودکان استثنایی، نشانگر پذیرش عمومی این حوزه در کشورهای مختلف جهان است.

پژوهش در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم در دهه اخیر حول موضوعات مختلفی شکل گرفته است. مهم‌ترین این موضوعات شامل cloud，big data，Supply Chain Management، Augmented Industry 4.0، Circular Economy

1. Lee jay
2. Muller jm
3. Lee j
4. Liao yx
5. Lasi H
6. Lee ea
7. Lee jay
8. Monostori L
9. Ivanov d

circular economy، computing، industry 4، multi-agent system، cyber-physical systems sustainability، digital twin، sustainable development، sustainable development و ... است. مطالعه و تحلیل خوشبندی‌های مربوط به حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم نشان می‌دهد یکی از تغییرات عمدۀ که در دهه اخیر حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم را تحت تأثیر قرار داده، پیشرفت در دیجیتالی شدن و اینترنت اشیاء که فرایندهای تولید و کیفیت را ارتقاء داده است و در اغلب حوزه‌های عمدۀ موضوعی آموزش عالی و صنعت نسل چهارم قابل مشاهده هستند. همچنین به سایر مؤلفه‌های صنعت نسل چهارم مثل مدیریت زنجیره تأمین، واقعیت افزوده، داده‌های بزرگ، فضای ابری، بلاک جین‌ها در اغلب خوش‌ها نامبرده شده است که به معنی اهمیت صلاحیت‌های مذکور است که باید در آموزش عالی به آن‌ها توجه شود.

بررسی طول زمان شکوفایی نشان می‌دهد که کلیدوازه‌های Industry 4.0، algorithm، management، technology، Internet of thing، Cyber-physical system، performance system، big data، Internet، Cyber-physical system، architecture، کلیدوازه‌هایی که در طی سالیان اخیر رواج داشته و می‌توان از آن‌ها به عنوان نشانگر جبهه‌های پژوهشی آموزش عالی و صنعت نسل چهارم یاد کرد عبارت‌اند از ۲۰۱۱ الی ۲۰۲۲. رواج بیشتری داشته‌اند. کاگرمن اچ پر استنادترین و شکوفاترین، و جبور ابلد، مرکزی‌ترین نویسنده در میان نویسنده‌گانی هستند که پایه‌های فکری حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم را شکل داده‌اند. آثار این نویسنده‌گان استنادهای زیادی دریافت کرده و بر سایر آثار حوزه تأثیر فکری فراوانی داشته‌اند. در پایان می‌توان اذعان نمود مطالعه حاضر از بهروزترین و جامع ترین اطلاعات در حوزه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم شامل حوزه‌های پژوهشی، موضوعات برتر، کلیدوازه‌ها، کشورها پیشرو، نویسنده‌گان، مؤسسات، نشریات، سیر زمانی انتشارات و... برخوردار است که می‌تواند به عنوان راهنمای پژوهشگران، مؤسسات و ... که تمایل دارند در این حوزه پژوهش انجام دهند؛ مورد توجه قرار گیرد. همچنین این مطالعه به صورت ضمنی نشان داد که مؤلفه‌های اصلی انقلاب صنعتی نسل چهارم کدامند و دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی چگونه می‌توانند در توسعه شایستگی‌ها و ایجاد مهارت‌ها در دانشجویان سرمایه‌گذاری نمایند. این مطالعه فقط از وب‌آوساینس به عنوان پایگاه داده‌های علمی استفاده نموده است. پژوهشگران آتی می‌توانند از کلیدوازه‌ها را در پایگاه‌های داده دیگری جستجو نمایند. پیشنهادها پژوهشی زیر نیز به پژوهشگران علاقه‌مند آینده پیشنهاد می‌گردد:

این مطالعه به پژوهشگران آموزش عالی دریافت حوزه‌های نوظهور پژوهشی رابطه آموزش عالی و صنعت نسل چهارم کمک نمود. پژوهشگران می‌توانند با تأمل در حوزه‌های نوظهور پژوهشی به پژوهش‌های عمیق‌تر در این زمینه بپردازند.

کاوشنی در زمینه شناسایی مؤلفه‌های اصلی انقلاب صنعتی نسل چهارم و توسعه شایستگی‌ها و ایجاد مهارت‌ها در دانشجویان در آموزش عالی در کانون توجه پژوهشگران قرار گیرد.

References

- Ali Akbar Khase, Haider Mokhtari, Narges Aghaei. (1400). Scientometric analysis and visualization of scientific output of Library and Information Quarterly during the years 1388 to 1397, Library and Information Quarterly, 24(1), 110-78.
- Ansari, M.; Karimi, M.; and Khalidian, M. (2017). Drawing and analyzing co-authorship and thematic networks of scientific productions of Kurdistan University of Medical Sciences in science citation database between 2011-2016. Zanco Medical Sciences, 19(60), 58-70.
- Bano, S. & Taylor, J. (2015). Universities and the knowledge-based economy: Perceptions from a developing country. Higher Education Research & Development, 34(2), 242-255.
- Cao, Y., Zhao, L., & Chen, R. (2009). Institutional structure and incentives of technology transfer: Some new evidence from Chinese universities. Journal of Technology Management in China.
- Chen, C. (2006). CiteSpace II: Detecting and visualizing emerging trends and transient patterns in scientific literature. Journal of the American Society for Information Science and Technology, 57(3), 359-377.
- Chen, C. (2014). The cite space manual. College of Computing and Informatics, 1(1), 1-84.

- Chen, C. (2014). The CiteSpace Manual, College of Computing and Informatics. Drexel University.
- Chen, C. Chen, Y. Horowitz, M. Hou, H. Liu, Z. & Pellegrino, D. (2009). Towards an explanatory and computational theory of scientific discovery. *Journal of Informetrics*, 3(3), 191-209.
- Elaha Mazaheri, Ahmed Panj, Firuzeh Zare Farashbandi, Benevolence. (2015). Co-authorship analysis and social network indicators of medical research: a case study of "Journal of Isfahan Medical School", *Journal of Isfahan Medical School*, 34(380), 436-443.
- Faiz, A. and Shahabi, A. (2010). Evaluation and prioritization of university-industry communication barriers (a case study of Semnan city). *Educational Leadership and Management Quarterly*, 4(2), 124-97.
- Faramarz Sohaili, Farideh Sohla, Abdul Hossein Faraj Pahlo. (2012). Investigating the effect of co-authoring strategies on the productivity of information science researchers, *Library and Information Quarterly*, 16(1), 188.
- Farideh Ozra, Kobri Babaei. (2013). Network of co-authors of articles published in the Psychology of Exceptional People Quarterly of Allameh Tabatabai University and the Exceptional Children Quarterly of the Exceptional Research Institute, *Knowledge Recovery and Semantic Systems Journal*, 1(1), 1-17.
- Freeman, L.C. (1977). A Set of Measures of Centrality Based on Betweenness. *Sociometry* 40, 35-41. <https://doi.org/10.2307/3033543>
- Ghasemi Aghbalaghi, Z. and Azadeh, F. and Sheikh Shuai, F. (2017). Drawing a scientific map of the field of stem cells in 3 years based on the documents indexed in the Web of Science citation index in selected countries: (Vocabulary homogeneity analysis). *Piyavard Salamat*, 12(2), 138-149.
- Hassanzadeh, M.: and Khodadoost, R. (2011). Dimensions of Iran's international co-authorship network in the field of nanotechnology. *Science and Technology Policy*, 5(1), 31-44.
- Huu, H. N. & Fogarassy, C. (2019). The Transition of Vietnamese Higher Education System Adapting to 4th Industrial Revolution. *Zeszyty naukowe politechniki częstochowskiej* research reviews of częstochowa university of technology, 43-51.
- Isa, B. (2020, July). Industrial Revolution 4.0 and Its Influence on Visual Arts Education. In 3rd International Conference on Arts and Arts Education (ICAAE 2019) (pp. 280-283). Atlantis Press.
- Leila Khalili, Marzieh Dehghani. (1401). Visualizing the co-authorship network in hidden curriculum research based on the Web of Science from 1980 to 2019: A scientometric analysis, *Journal of Higher Education Curriculum Studies*, 12(24), 173-202.
- Mirshkari, A: Hiazi, Ali: Mohd Mohammadi, Seyyed Yusuf: Seved Mahmoud, Seved Hamid. (2016). Explaining the effective mechanisms in the interaction between university and industry in the agricultural sector. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*, 22(2), 147-172.
- Mohammad Hossein Biglou, Pervaneh Abu Talebi. (2015). Drawing the co-authorship network of researchers in the field of librarianship and information during the years 2006-2016, *Knowledge Retrieval and Semantic Systems Journal*, 3(9), 1-20
- Mohammad Rahdan Mofard, Mohammad Hossein Ramsht, Amir Safari. (2018). Review and cross-reference analysis of the relationship between man and the environment in the field of geomorphology from 1970 to 2018, *Natural Geography Research Quarterly*, 51(110), 733-760.
- Mukherjee, S., & Sarkar, R. J. (2021). Investment in Higher Education: A Source of Knowledge Creation and Income Generation. In Comparative Advantage in the Knowledge Economy. Emerald Publishing Limited.
- Pellegrini, M. & Johnson-Sheehan, R. (2021). The Evolution of University Business Incubators: Transnational Hubs for Entrepreneurship. *Journal of Business and Technical Communication*, 35(2), 185-218.
- Rasool Zavaragh, (2016). drawing scientific maps of principles, techniques, and tools, an organization for the study and compilation of humanities books of universities (Samt), Tehran, Humanities Research and Development Institute
- Reza Mukhtarnour, Gholamreza Hevdari, Rasool Zavaragh, (2018). Analysis of the intellectual structure of Iran's information science and epistemology documents (1970-2016): a co-citation study, *Research Journal of Information Processing and Management*, 35(1), 233-260.
- Saeed Roshni, Jahan Yar Sufi, Soroush Ghazi Nouri, Maqsood Amiri. (2017). Identifying transformative scientific documents based on the Sigma index: the domain of factor-based modeling in social sciences, *Research Journal of Science*, 4(7), 143-158.
- Salem, M. I. (2014). The role of universities in building a knowledge-based economy in Saudi Arabia. *International Business & Economics Research Journal (IBER)*, 13(5), 1047-1056.

- Shahrouz Nemati, Hashem Attanour. (2018). Drawing a scientific map of indexed articles in the domain of exceptional children in the Web of Science database: specialized interdisciplinary research, New Psychological Research Quarterly, 14(56), 293-319.
- Small, H. (1973). Co-citation in the scientific literature: A new measure of the relationship between two documents. Journal of the American Society for Information Science, 24(4), 265-269.
- Small, H. (1973). Co - citation in the scientific literature: A new measure of the relationship between two documents. Journal of the Association for Information Science and Technology, 24(4), 265-269. Sociology, 1(2), 143-186.
- Wirba, A. V. (2021). Transforming Cameroon into a Knowledge-Based Economy (KBE): The Role of Education, Especially Higher Education. Journal of the Knowledge Economy, 1-31.

